

# PİT BULL'UN IRK OLARAK TANIMLANABİLME ZORLUĞU VE ÜZÜCÜ SONUÇLARI ÜZERİNE

Ilker Unlu@ Temmuz 2019

İngiltere'de *Tehlikeli Köpekler Yasası* çıktığı 1991 yılından beri binlerce köpek öldürüldü. Özellikle de bahsi geçen Pit Bull Terrier paranoyası nedeniyle İngiltere'de daha geçen sene Kraliyet Hayvanlara Zulmü Önleme Derneği'nin (**RSPCA**) raporuna göre merkezlerine getirilen pit bull tipinde olduğu söylenen köpeklerin %90'ninin aslında yeniden sahiplendirilebilecek gayet mülayim karakterli köpekler olduklarını ancak kanunun önyargılı hükümleri nedeniyle hepsinin üzülmeye zorunda kaldıkları belirtildi.



RSPCA'ın Yasaklı Irk Kanununun kaldırılmasına yönelik paylaşımı.

Sorun ister İngiltere isterse de Amerika'da olsun pit bull denen köpekleri net bir şekilde tanımlamaya gelindiğinde büyük problem yaşanmasında yatıyor. Pit bull tipinde olduğuna inanılan sayısız köpek genetik olarak bu köpeklerle bir yakınlığı olmasa da toplum gözünde potansiyel bir tehlike olarak tanımlanarak istisnasız yok edilebiliyor.

ABD’de pit bull denen köpeklerin tanımlanmasının zorluğu üzerine hazırlanan bir poster.



90’larda İngiltere’de en adını duyuran vakalardan biri Danua melezi olan Otis adındaki köpeğin pit bull tipine dahil olduğuna hükmedilip sahiplerinden apar topar alınarak uyutulmasıydı. O yıllarda komşunuz köpeğinizin o şaibeli ırklardan birine ait olduğuna karar verir ve sizi ihbar ederse köpeğiniz sizden alınabiliyor ve nereye gittiği belli olmayan bir barınağa götürülerek ölümlü cezalandırılabiliniyordu. Bu şekilde binlerce köpek karakterlerinin ne kadar mülayim ya da aileleri ile uyumlarının ne kadar iyi olduğuna bakılmadan adeta toplama kamplarına götürülerek yok edildiler.

Günümüzde pek çok otorite pit bull olarak tanımlanabilecek bir köpeğin “ırk tipinin” objektif olarak teşhis edilmesinin imkansızlığına vurgu yapıyor. 1800’lerde bulldog – terrier melezlemelerinden ortaya çıkan bir grup köpek o günden bugüne farklı karakterlerde ayrı ayrı ırklara bölündü. Kimi bugünün Boston Terrier’ine dönüştü ki o zamanlar Amerikan Bull Terrier ismiyle anılmasına çalışılmış, Bull Terrier yetiştiricileri buna karşı çıkınca ırkın ortaya çıktığı Boston isminde karar kılmak zorunda kalmışlardı.





Tabii ki görev fiziksel yapıyı şekillendirdiği için, tıpkı başka köpek gruplarında olduğu gibi, bull ve terrier tipinde köpeklerin de belirli bir görünüm kazanmalarını sağladı. Dövüştürülen köpekler sıklıkla yukardaki resimlerde de görüldüğü gibi daha atletik bir fiziğe ve inanılmaz bir kazanma isteğine sahiptiler. Hala daha da öyleler.

Yukarıda bahsettiğimiz zaman içinde farklı ırklara ayrılmaları sadece fiziksel görünüm açısından değil karakter açısından da Amerikan Staffordshire Terrier, Boston Terrier, Staffordshire Bull Terrier ve Bull Terrier'de olduğu gibi tamamen farklı bir yetiştirme prensiplerinin sonucudur.

Bunu biraz Belçika Çoban Köpekleri gibi düşünebiliriz. Tek farkları kürk yapıları gibi görünse de kinolojiye yakın herkes Malinois'nin üretim amacının daha polis ve askeri görevleri içerirken diğerlerinin çok daha pet amaçlı yetiştirildiklerini bilir. Performans amaçlı çok daha yüksek çalışma güdüsüyle yetiştirilen bir Malinois'den pet köpek çıkarmak için onun fiziksel ve mental gereksinimlerini çok iyi anlayan ve uygun şekilde kanalize edebilecek çok özel sahiplere gereksinim vardır. Tıpkı başka bir açıdan yoğun performans beklentilerine dayalı yetiştirilen Amerikan Pit Bull Terrier ile çok daha insana eşlik köpeği olarak yetiştirilip sorumluluğu büyük diğer yanının yetiştirme prensiplerinden elimine edilen Amerikan Staffordshire Terrier gibi. Benzer köpekler ancak tamamen farklı güdülenmiş bir iki karakter. Bu da onları iki genetik olarak ayrılmış ırk yapmaktadır.



Belçika Çoban Köpekleri (soldan sağa): Malinois, Laekanois, Tervüren ve Groenendael





Performans köpeği olarak yetiştirilen pek çok Amerikan Pit Bull sıklıkla yukardaki fenotipe sahipken Amerikan Staffordshire Terrier (aşağıda) çok daha derli toplu bir standartla çok daha standardize bir fizik ve çok daha ağır başlı bir karaktere sahiptir.





Son örnek olarak da Jack Russel Terrierleri alalım. 1900 yüzyılda tilki avında kullanılan bu gözüpek ve becerikli köpekler o kadar popüler oldular ki bir ırk yerine geniş bir terrier tipinin ismi haline dönüştüler. Kısa bacaklılar, uzun bacaklılar, kısa tüylüler ya da tel tüylüler vs



Üstteki genel Jack Russell tipinin içinde mevcut yaygın olarak halk elinde bulunan köpeklerdir.



Yukarıdaki tüm köpekler Jack Russell Terrier tipi olarak geçse de FCI sadece sağda nispeten daha kısa bacaklı olanı aynı isimle tanıırken sol alttaki ise Parson Jack Russell Terrier olarak ayrı ırklar olarak tanımaktadır. Irk tipleri grubun geneline göre çok daha sabittir.

Söz konusu pit bull olduğunda da bu fenotipik çeşitlilik yetkililerin aklını karıştırabilmektedir. Önyargıların yarattığı toplumsal histeri sıklıkla yukarda da bahsettiğim gibi bu köpeklerin tanımlanmasını hic de kolaylaştırmamaktadır. Jack Russel örneğinden gidersek, Parson Jack Russell sahibi birine köpeğinin binbir çeşit beyaz kürke, kafa ve sırtta kahve ya da siyah lekeli

türlü türlü terrier meleziyle aynı köpek olduğunu söylemek kinolojik olarak mümkün değildir. Tıpkı geçmişi bull ve terrierlere dayanan diğer köpekleri pit bull terrier denen tek bir köpek olarak tanımlamak gibi.

Bu nedenle modern dünyada yasaklı ırklar kavramıyla karşı karşıyayken yetkililer kapınıza dayanıp hangi köpeğin pit bull tipinde olup olmadığını sorguladıklarında onları ikna etmek kolay olmamaktadır. Kimse sorumluluk almak istemediğinden son 25 yıldır pit bull tipinde olduğu söylenen onbinlerce köpek ailelerinden alınarak uyutulmuştur.



*Bir köpek ırkı benzerlerinden ayrılabilen ve kendini tekrarlayan nesiller üretebilen bir köpek popülasyonudur.* Bugün bir ırk standartları ringine pit bull olarak tanımlanan 20 köpek getirseniz toplamı bir grubunu temsil ederken kendine has irksal özellikler olarak çok azı birbirinin aynısı görünümüne sahip olacaktır. Bu nedenle pit bull bilimsel tanım gereği bir ırk değil geçmişi dövüslere dayanan bir tarihin biçimlendirdiği geniş bir grubun genel ismidir diyebiliriz.

Yukarda örneklerle açıklamaya çalıştığım kinolojik çıkmaz nedeniyle Amerikan Staffordshire Terrier gibi ayrı bir standard ve karakter yapısında üretilen ama geldiği gruba yer yer benzerlik gösteren tamamen ayrı bir ırk kolaylıkla aşırı genelleyci bu kanunların hedefi olabilmektedir.

Daha 90'larda sadece daha kaslı ve hacimli pit bull diye bakılan aşağıdaki köpekler 2000'li yıllara gelindiğinde yepyeni bir ırk ismiyle lanse edilmeye başlandı. Boyutlarına göre ayrılan ve **Amerikan Bully** ismiyle adlandırılan bu yeni ırkın pit bull tipi köpeklere dayalı geçmişi açık olsa bile üretim amacı kesinlikle dövüşler olmadığından kaslı hatta yer yer hantal fiziğiyle tamamen insana dost, minimum hayvana saldırganlık prensibiyle üretilen aile köpekleridir.

## THE AMERICAN BULLY STANDARDS

| POCKET  | STANDARD   | CLASSIC   | EXTREME  | XL   |
|---|--|---|--|--|
| <p>[1] Males under 17" and no less than 14"<br/>Females under 16" and no less than 13" at the withers</p>  | <p>[2] Males under 17" - 20"<br/>Females under 16" - 19"</p>  | <p>[3] Males under 17" - 20"<br/>Females under 16" - 19"<br/>Light Mass &amp; Light Frame</p>  | <p>[4] Males under 17" - 20"<br/>Females under 16" - 19"<br/>Heavy Mass &amp; Heavy Frame</p>  | <p>[5] Males over 20" - 23"<br/>Females over 19" - 22"</p>  |



[7] **STANDARD**  
The American Bully should give the impression of great strength for its size. It is a compact and medium/large size dog with a muscular body and blocky head. The American Bully should have the appearance of heavy bone structure with a bulky build and look.

[8] **CLASSIC**  
This is an amendment to the basic standard which a Classic Bully is determined by its body structure and build. Both sex dogs with lighter body frames and less overall body mass, but still exhibiting "bully" traits.  
Example of Bully Traits: Blocky/heavy heads; short/square muzzles; heavier bone, muscle, and compact body. Overall more bone and substance than the modern and more "terror" type American Pit Bull Terrier and American Staffordshire Terrier.  
Classic Bully to give the appearance of bullier, old style American Pit Bull Terriers and/or American Staffordshire Terrier, which made up the origin of the American Bully.  
Classic Bully variety is simply an American Bully dog having lighter body frames (lighter bone) and less overall body mass (less substance) than the Standard American Bully.  
Aside from this difference, the Classic Bully variety follows the same standard as the Standard American Bully.

[9] **POCKET**  
This is an amendment to the basic standard which a Pocket Bully is determined by its adult height. Males under 17" and no less than 14" at the withers. Females under 16" and no less than 13" at the withers.  
Important to note that Pocket Bully variety is simply shorter than the Standard American Bully. Pocket Bully dogs share the same build, body type, and breed type as the Standard American Bully, and are not to be penalized for exhibiting heavily muscled, massive, bulky body type.

[10] **XL**  
This is an amendment to the basic standard which a XL Bully is determined by its adult height. Males over 20" - 23" at the withers. Females over 19" - 22" at the withers.  
Important to note that the XL Bully variety is simply taller than the Standard American Bully. XL Bully dogs share the same build, body type, and breed type as the Standard American Bully, and are expected to carry a heavily muscled, massive, bulky body type.

[11] **EXTREME**  
The Extreme American Bully is a more exaggerated version of the Standard American Bully. The Extreme American Bully carries more mass, girth, bone, and substance than the Standard American Bully.

Pit bull'un kanuni açıdan tanımlanması dünya çapında sahiplerinin yanı sıra bu konuda görevlendirilmiş kişiler için büyük bir sıkıntı. On binlerce köpek karakterlerinin ne olduğuna bakılmadan sadece görünümünden dolayı öldürüldü ve öldürülmeye devam ediliyor. Korku ve önyargı için içine karıştığında insanlardan sağduyulu karar vermelerini sağlamak ciddi bilgilendirme çalışmaları gerekiyor. İşin en üzücü yanı bu köpekler geçmişlerinde ne kadar çektilerse hala daha çekmeye devam ediyorlar.